

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	4Cdo/206/2021
Identifikačné číslo spisu:	8315204853
Dátum vydania rozhodnutia:	24.03.2022
Meno a priezvisko:	JUDr. Mario Dubaň
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2022:8315204853.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobcu X. Z., bývajúceho v X. XXX, zastúpeného JUDr. Jankou Vasil'ovou, advokátkou so sídlom v Humennom, Kudlovská 1, proti žalovanej H. J. W., bývajúcej v X. XXX, zastúpenej advokátskou kanceláriou Věrita, s.r.o., so sídlom v Bratislave, Miletičova 5B, o zaplatenie 2.027,41 eur s príslušenstvom, vedenom na Okresnom súde Humenné pod sp. zn. 11 C 187/2015, o dovolaní žalovanej proti rozsudku Krajského súdu v Prešove zo 14. mája 2020 sp. zn. 22 Co 54/2019, takto

rozhodol:

Dovolanie odmieta.
Žalobcovi priznáva nárok na náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Humenné (ďalej len „súd prvej inštancie“ alebo „okresný súd“) rozsudkom z 11. októbra 2018, č. k. 11 C 187/2015-140 výrokom I. uložil žalovanej povinnosť zaplatiť žalobcovi 2.027,41 eur spolu s úrokom z omeškania 5,25 % ročne z tejto sumy od 26. februára 2015 do zaplatenia; II. v prevyšujúcej časti o zaplatenie 0,01 eur s príslušenstvom žalobu zamietol a rozhodol, že žalobca má nárok na náhradu trov konania v celom rozsahu proti žalovanej. V odôvodnení rozsudku uviedol, že žalobca sa žalobou domáhal od žalovaného zaplatenia 2.027,42 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5,25 % ročne od 26.2.2015 do zaplatenia titulom vydania bezdôvodného obohatenia, nakoľko právny dôvod, na základe ktorého vyplatil žalovanú sumu titulom trov právneho zastúpenia žalovanej odpadol, pretože rozsudky prvoinstančného a odvolacieho súdu boli neskôr zrušené. Súd prvej inštancie vec právne posúdil podľa ustanovení § 451 ods. 1, ods. 2, § 456, § 458, § 517 ods. 1, ods. 2 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník (ďalej len „Občiansky zákonník“), § 149 ods. 1 zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok (ďalej len „OSP“) a § 263 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“) a s poukazom na rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej aj „najvyšší súd“ alebo „dovolací súd“) sp. zn. M Cdo 86/2002 a sp. zn. 2 Cdo 205/2009 skonštatoval, že základným predpokladom vzniku bezdôvodného obohatenia je vznik majetkového prospechu u obohateného, pričom k zväčšeniu jeho majetku došlo v rozpore s právom uznanými dôvodmi. Uviedol, že skutková podstata bezdôvodného obohatenia získaného plnením z právneho dôvodu, ktorý odpadol, má dosah na tie prípady, keď v okamihu poskytnutia plnenia existuje právny dôvod plnenia, ale následne

v dôsledku ďalšej právnej skutočnosti stratil svoje právne účinky (odpadol). Okamihom odpadnutia právneho dôvodu sa poskytnuté plnenie stáva bezdôvodným obohatením. Bezodôvodným obohatením získaným plnením z právneho dôvodu, ktorý odpadol, je tiež platba na základe rozhodnutia súdu, ktoré bolo následne zrušené. Podľa OSP účinného v čase priznania náhrady trov konania žalovanej, ak bol účastník (strana sporu) zastúpený advokátom a bola mu prisúdená náhrada trov konania, účastník, ktorý bol zaviazaný, bol povinný ju zaplatiť na účet advokáta. Vychádzal z toho, že náhrada trov konania ako peňažný nárok priznaný súdom je priznaný a patrí strane sporu a nie právnenému zástupcovi. Prípadné vzájomné nároky medzi stranou a jej právnym zástupcom sú vnútorným vzťahom advokáta a klienta (strany sporu), ktoré sa netýkajú strán sporu; a účet advokáta je iba platobným miestom, zákonom, respektíve súdom určeným. Námietku žalovanej, že jej majetok sa nezväčšil, pretože zmluvnú odmenu za zastupovanie zaplatila svojmu právnenému zástupcovi, súd prvej inštancie neuznal a za rozhodujúce považoval skutočnosť, či aj naďalej existuje titul na základe ktorého žalobca plnil žalovanej alebo či tento odpadol. Mal za to, že u žalobcu došlo na základe právneho titulu, ktorý neskôr odpadol, k zmenšeniu jeho majetku. Súd prvej inštancie následne dospel k záveru, že účet advokáta je platobným miestom určeným súdom a advokát nie je oprávneným subjektom na ponechanie si náhrady trov konania okrem prípadov dohody s klientom, avšak vnútorný vzťah advokáta a klienta (strany sporu) nie je v prípade sporu o náhrade trov konania medzi stranami sporu relevantný. Z uvedeného vyvodil, že ak žalovaná dňa 20. novembra 2012 zaplatila svojmu advokátovi odmenu za zastupovanie v sume 2.200,- eur, potom žalovanú čiastku vo výške 2.027,41 eur bol právny zástupca žalovanej povinný vyplatiť žalovanej, pretože majetkové plnenie v náhrade trov konania patrí strane sporu a nie advokátovi. Okresný súd na tomto základe objasnil, že v prípade zrušenia rozhodnutia súdu, na základe ktorého boli platené trovy konania druhej strane, je strana sporu povinná na požiadanie vrátiť plnenie a ak tak neurobí, bezdôvodne sa obohacuje, lebo nemá právny titul na zadržiavanie týchto prostriedkov, keďže odpadol právny dôvod, na základe ktorého ich prijala. Pri zamietnutí žaloby v časti o zaplatenie 0,01 eur s príslušenstvom súd prvej inštancie vychádzal z nespornej skutočnosti, že po spočítaní súm priznaných žalovanej rozsudkom Okresného súdu Humenné vo výške 1.947,83 eur a Krajským súdom v Prešove vo výške 79,58 eur, a súm vyplatených žalobcom žalovanej na účet jej právneho zástupcu, ide o celkovo o sumu 2.027,41 eur a nie ako je uvedené v petite žaloby 2.027,42 eur. O trovách konania rozhodol podľa § 255 ods. 1 CSP a úspešnému žalobcovi, ktorého nepatrný neúspech bol v rozsahu 0,01 eur s príslušenstvom (išlo o chybu v písaní a počítaní) priznal plnú náhradu trov konania.

2. Krajský súd v Prešove (ďalej len „odvolací súd“ alebo „krajský súd“) na odvolanie žalovanej rozsudkom zo 14. mája 2020 sp. zn. 22 Co 54/2019, I. rozsudok súdu prvej inštancie vo vyhovujúcom výroku a vo výroku o trovách konania potvrdil, II. odvolanie žalovaného proti výroku o zamietnutí žaloby v prevyšujúcej časti o zaplatenie 0,01 eur odmietol a III. žalobcovi priznal nárok na náhradu trov odvolacieho konania proti žalovanej v rozsahu 100 %. Odvolací súd potvrdenie rozsudku súdu prvej inštancie vo výroku, ktorým bola uložená povinnosť žalovanej zaplatiť sumu 2.027,41 eur vrátane zákonného požadovaného úroku z omeškania vo výške 5,25 % ročne z tejto sumy od 26. februára 2015 za použitia ustanovení § 451 ods. 1, ods. 2, § 456 a § 458 Občianskeho zákonníka, § 149 ods. 1 OSP a § 263 ods. 1 CSP odôvodnil jeho vecnou správnosťou a v celom rozsahu sa stotožnil s odôvodnením napadnutého rozhodnutia (§ 387 ods. 1, ods. 2 CSP). Na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalej doplnil, že účastníkmi procesnoprávných vzťahov v občianskom sporovom konaní sú žalobca a žalovaný, čo platí aj na vzťahy vznikajúce pri náhrade trov konania. Právnenému zástupcovi v sporovom konaní OSP a v súčasnosti ani CSP nepriznáva postavenie strany sporu, jeho status v konaní (ako splnomocniteľa) vyplýva len zo vzťahu s tým účastníkom, ktorého v konaní zastupuje na základe plnomocenstva. Poukázal v tomto smere na závery uznesenia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 5 M Cdo 9/2008, že „ak je účastník zastúpený advokátom a bola mu prisúdená náhrada trov konania, účastník, ktorý bol zaviazaný, je povinný ju zaplatiť na účet advokáta, a to bez zreteľa na to, či trovy vynaložil priamo účastník alebo ich za neho hradil advokát; prípadné vzájomné nároky sú samostatným vzťahom advokáta a klienta (účastníka). V takomto prípade je advokát len platobným miestom na zaplatenie náhrady trov konania priznaných účastníkovi konania.“ Reflektujúc ďalej na tieto závery odvolací súd skonštatoval, že zaplatením náhrady trov konania na účet advokáta došlo k splneniu povinnosti zo strany povinného voči oprávnenému na zákonom (i rozhodnutiami súdov) stanovenom mieste plnenia. Ak dôvod tohto plnenia dodatočne odpadol (z dôvodu zrušenia rozhodnutia súdu),

pasívne legitimovaným na vrátenie plnenia je účastník konania, nie jeho právny zástupca (advokát), na účet ktorého bola platba poukázaná. Ak by povinný dodatočne nesplnil svoju povinnosť nahradiť trovy konania na účet advokáta, advokát by nemohol podať návrh na nútený výkon rozhodnutia vo vlastnom mene, ale len ako zástupca účastníka, ak má splnomocnenie na podanie tohto návrhu. Na margo odvolacej námietky žalovanej, že v spore nie je pasívne vecne legitimovanou osobou, odvolací súd poznamenal, že subjektom hmotnoprávnej povinnosti bol účastník, ktorému bola náhrada trov konania priznaná, nie jeho právny zástupca (advokát). Ak je účastník zastúpený advokátom a bola mu prisúdená náhrada trov konania, účastník, ktorý bol zaviazaný na náhradu trov konania je povinný zaplatiť ich na účet advokáta. Prípadné vzájomné nároky sú vnútorným vzťahom účastníka a advokáta tak, ako to správne konštatoval aj súd prvej inštancie. Zopakoval, že nárok na náhradu trov konania sa podľa Občianskeho súdneho poriadku priznával (a rovnako aj podľa teraz platného CSP) len účastníkovi konania, respektíve strane sporu. K odvolacej námietke žalovanej, že neboli naplnené hmotnoprávne podmienky vzniku bezdôvodného obohatenia krajský súd považoval za potrebné uviesť, že je bez právneho významu tvrdenie žalovanej, že zaplatením trov konania nedošlo k zvýšeniu jej majetku, keďže došlo k úhrade odmeny patriacej jej právnomu zástupcovi. Mal totiž jednoznačne za preukázané, že žalobca žalovanej priznané trovy súdneho konania v celkovej výške 2.027,41 eur zaplatil formou splátok v plnej výške. Zrušenie právoplatného rozhodnutia Okresného súdu Humenné č. k. 12 C 54/2011-71 v spojení s uznesením Krajského súdu v Prešove sp. zn. 7 Co 217/2013 predstavuje právny dôvod plnenia žalovanej v zmysle § 451 ods. 2 Občianskeho zákonníka, nakoľko ide o majetkový prospech získaný z právneho dôvodu, ktorý odpadol. Vychádzajúc z vyššie uvedených skutkových a právnych záverov potom krajský súd dospel k záveru, že ak žalobca zaplatil žalovanej náhradu trov konania podľa neskôr zrušených rozhodnutí súdov, ide o plnenie bez právneho dôvodu a doplnil, že výkon práva žalobcu domáhať sa ochrany vlastníckeho práva v súdnom konaní nie je možné považovať za šikanózne konanie, ale o jeho zákonom a ústavou garantované právo. Keďže odvolanie bolo podané žalovanou voči celému rozsudku, v súvislosti s výrokom, ktorým bola žaloba v časti zamietnutá odvolací súd mal za to, že v tejto časti žalovaná nebola subjektom oprávneným podať odvolanie. Rozhodnutie nebolo vydané v jej neprospech (§ 359 CSP) a z toho dôvodu odvolací súd odvolanie v tejto časti, ako podané neoprávnenou osobou, odmietol postupom podľa § 386 písm. b) CSP. O nároku na náhradu trov odvolacieho konania rozhodol podľa ustanovenia § 396 ods. 1 v spojení s § 255 ods. 1 CSP.

3. Proti rozsudku odvolacieho súdu podala žalovaná (ďalej aj „dovolateľka“) dovolanie, ktorého prípustnosť a dôvodnosť vyvodzovala z ustanovenia § 420 písm. f) CSP. Namietala arbitrárnosť napadnutého rozsudku, trpiaceho nedostatkom náležitého právneho odôvodnenia v takom rozsahu, že odvolací súd nesprávnym procesným postupom znemožnil žalovanej, aby uskutočňovala jej patriace práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Nedostatočné odôvodnenie rozhodnutia spočíva v tom, že v napadnutom rozsudku absentuje vysporiadanie sa s pojmovými znakmi bezdôvodného obohatenia a jeho samotným vznikom. Mala za to, že v danom prípade nemohlo vzniknúť bezdôvodné obohatenie na úkor žalobcu, nakoľko na strane žalovanej nedošlo k zväčšeniu majetku. Záver súdov nižších inštancií považovala za arbitrárny z dôvodu, že rozhodli na základe procesných predpisov bez zohľadnenia hmotnoprávnych náležitostí vzniku bezdôvodného obohatenia. Zdôraznila, že žalobca si uplatňoval svoje práva aj keď bolo zjavné, že ich uplatňovanie bude bezúspešné, v rozpore s dobrými mravmi a nad mieru primeranú pomerom zasahujúce do pokojného užívania vlastníckeho práva žalovanej. Dovolateľka zopakovala, že základné hmotnoprávne predpoklady vyžadované pre vznik bezdôvodného obohatenia neboli naplnené. Upriamila pozornosť na rozhodnutie Ústavného súdu Slovenskej republiky (ďalej aj „ústavný súd“) sp. zn. II. ÚS 155/2013 z 12. septembra 2013, ktorý síce vyslovil, že základné právo žalobcu na súdnu ochranu bolo rozsudkom Krajského súdu v Prešove sp. zn. 7 Co 80/2012 porušené, zrušil tento rozsudok krajského súdu a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Následne bol rozsudok Okresného súdu Humenné č. k. 12 C 54/2011 - 79 uznesením Krajského súdu v Prešove sp. zn. 7 Co 217/2013 zrušený a vec bola vrátená súdu prvej inštancie na ďalšie konanie, ale zároveň ktoré, podľa jej názoru, nemá konštitutívny charakter. Preto nemožno formalistickým výkladom bez ďalšieho posudzovania odvodiť, že takéto rozhodnutie zakladá právny dôvod vzniku bezdôvodného obohatenia na základe „právneho dôvodu, ktorý odpadol“. Vzhľadom na vyššie uvedené dovolateľka žiadala rozsudky súdov nižších inštancií zrušiť a vec vrátiť okresnému súdu na ďalšie konanie.

4. Žalobca vo vyjadrení k dovolaniu uviedol, že napadnutý rozsudok krajského súdu považuje za skutkovo a právne správny, kedy odvolací súd sa zrozumiteľným a jasným spôsobom vyrovnal so všetkými skutkovými a právnymi okolnosťami, ktoré boli pre jeho rozhodnutie vo veci vydania bezdôvodného obohatenia podstatné. Nesúhlasil s vytýkaným arbitrárnym zdôvodnením odvolacieho súdu s tým, že len samotné uvedenie citácie jednotlivých právnych noriem žalovanou nie je možné považovať za procesné vady, ktoré by mali preukazovať nesprávny postup súdu z normovaných hľadísk podľa § 420 písm. f/ CSP. K namietanému nesprávnemu právnemu posúdeniu veci súdmi nižších inštancií o nepreukázaní splnenia všetkých zákonných predpokladov vzniku bezdôvodného obohatenia na strane žalovanej uviedol, že takáto argumentácia je hodnotením právnej otázky o nesprávnom právnom posúdení veci odvolacím súdom, ktorá však nezakladá vadu procesne nesprávneho postupu súdu v zmysle § 431 ods. 1 CSP. Záverom podčiarkol, že odvolací súd v odôvodnení napadnutého rozsudku uviedol dostatočné a relevantné dôvody, na ktorých svoje rozhodnutie založil a preto mal za zrejmé, že nie je daná prípustnosť dovolania podľa § 420 písm. f/ CSP. Navrhol dovolanie žalovanej podľa § 447 písm. c/ CSP ako neprípustné odmietnuť.

5. Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie podala v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) strana sporu, v neprospech ktorej bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), zastúpená advokátom (§ 429 ods. 1 CSP), bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 443 CSP) po preskúmaní, či dovolanie obsahuje zákonom predpísané náležitosti (§ 428 CSP) dospel k záveru, že dovolanie nie je procesne prípustné a treba ho odmietnuť. Na stručné odôvodnenie v zmysle § 451 ods. 3 veta prvá CSP dovolací súd uvádza nasledovné:

6. V zmysle § 419 CSP je proti rozhodnutiu odvolacieho súdu dovolanie prípustné, (len) ak to zákon pripúšťa. To znamená, že ak zákon výslovne neuvádza, že dovolanie je proti tomu - ktorému rozhodnutiu odvolacieho súdu prípustné, nemožno také rozhodnutie (úspešne) napadnúť dovolaním. Rozhodnutia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné, sú vymenované v ustanoveniach § 420 a § 421 CSP.

7. Podľa § 420 písm. f/ CSP je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

8. Dovolanie prípustné podľa § 420 CSP možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP). Dovolač dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP).

9. Žalovaná vyvodzujúc prípustnosť dovolania z ustanovenia § 420 písm. f/ CSP namietala arbitrárnosť napadnutého rozsudku odvolacieho súdu, trpiaceho nedostatkom riadneho a vyčerpávajúceho odôvodnenia, nakoľko krajský súd bez toho, aby boli naplnené základné hmotnoprávne predpoklady vyžadované pre vznik bezdôvodného obohatenia sa dostatočne nevysporiadal s pojmovými znakmi bezdôvodného obohatenia a jeho samotným vznikom.

10. Podstatou práva na spravodlivý súdny proces je možnosť fyzických a právnických osôb domáhať sa svojich práv na nestrannom súde a v konaní pred ním využívať všetky právne inštitúty a záruky poskytované právnym poriadkom. Integrálnou súčasťou tohto práva je právo na relevantné, zákonu zodpovedajúce konanie súdov a iných orgánov Slovenskej republiky (I. ÚS 26/94), v ktorom sa uplatnia všetky zásady súdneho rozhodovania v súlade so zákonmi a pri aplikácii ústavných princípov. Pod porušením práva na spravodlivý proces (vo všeobecnosti) treba rozumieť taký postup súdu, ktorým sa účastníkom konania znemožní realizácia tých procesných práv, ktoré im právna úprava priznáva za účelom zabezpečenia spravodlivej ochrany ich práv a právom chránených záujmov.

11. Z práva na spravodlivé súdne konanie vyplýva povinnosť všeobecného súdu zaoberať sa účinne námietkami, argumentmi a dôkaznými návrhmi strán (avšak) s výhradou, že majú význam pre

rozhodnutie vo veci (I. ÚS 46/05). Z uvedeného potom vyplýva, že k porušeniu práva na spravodlivý proces v zmysle ustanovenia § 420 písm. f/ CSP môže dôjsť aj nepreskúmateľnosťou napadnutého rozhodnutia odvolacieho súdu (porov. I. ÚS 105/06, III. ÚS 330/2013, či 4 Cdo 3/2019, 8 Cdo 152/2018, bod 26, 5 Cdo 57/2019, bod 9, 10) alebo prekvapivosťou rozhodnutia vtedy, keď odvolací súd vydá rozhodnutie, ktoré nebolo možné na základe zisteného skutkového stavu veci predvídať, čím bola účastníkovi odňatá možnosť právne a skutkovo argumentovať vo vzťahu k otázke, ktorá sa s ohľadom na právny názor odvolacieho súdu javila ako významná pre jeho rozhodnutie, či rôznymi závažnými deficitmi v dokazovaní (tzv. opomenutý dôkaz, deformovaný dôkaz, porušenie zásady voľného hodnotenia dôkazov a pod.).

12. Z hľadiska prípustnosti dovolania v zmysle ustanovenia § 420 CSP nie je významný subjektívny názor dovolateľa tvrdiaceho, že sa súd dopustil chyby vymenovanej v tomto ustanovení, ale rozhodujúcim je výlučne zistenie (záver) dovolacieho súdu, že k tejto procesnej vade skutočne došlo.

13. V posudzovanom prípade obsah spisu nedáva podklad pre záver, že odvolací súd svoje rozhodnutie odôvodnil spôsobom, ktorým by založil procesnú vadu zmätočnosti v zmysle § 420 písm. f/ CSP. Súdy oboch nižších inštancií v odôvodneniach svojich rozhodnutí podrobne popísali obsah podstatných skutkových tvrdení strán a dôkazov vykonaných v konaní, vysvetlili, ako ich skutkové tvrdenia a právne argumenty posúdili, z ktorých dôkazov vychádzali a ako ich vyhodnotili, zároveň citovali ustanovenia, ktoré aplikovali a z ktorých vyvodili svoje právne závery. Myšlienkový postup súdov je v odôvodnení dostatočne vysvetlený nielen s poukazom na všetky rozhodujúce skutočnosti zistené vykonaným dokazovaním, ale tiež s poukazom na právne závery, ktoré prijali.

13.1. Dovolací súd neakceptoval opodstatnenosť dôvodov, ktoré žalovaná uvádzala v dovolaní o arbitrárnosti napadnutého rozsudku odvolacieho súdu, trpiaceho nedostatkom riadneho a vyčerpávajúceho odôvodnenia. Z odôvodnenia rozhodnutí súdov (oboch) nižších inštancií je zrejmé, z akých skutkových zistení a právnych úvah vychádzali, keď dospeli k záveru o dôvodnosti uplatneného nároku žalobcu na zaplatenie 2.027,41 eur spolu s príslušným úrokom z omeškania titulom vydania bezdôvodného obohatenia. Súd prvej inštancie osobitne zdôraznil, že bezdôvodným obohatením získaným plnením z právneho dôvodu, ktorý odpadol, je tiež platba na základe rozhodnutia súdu, ktoré bolo následne zrušené. Ozrejmil, že podľa OSP účinného v čase priznania náhrady trov konania žalovanej, ale aj podľa CSP platí, že ak bola strana sporu zastúpená advokátom a bola jej prisúdená náhrada trov konania, druhá strana, ktorá bola zaviazaná, bola povinná ju zaplatiť na účet advokáta. Okresný súd logicky vychádzal z toho, že náhrada trov konania ako peňažný nárok priznaný súdom je priznaný a patrí strane sporu a nie právnenému zástupcovi a preto prípadné vzájomné nároky medzi stranou a jej právnym zástupcom sú vnútorným vzťahom advokáta a klienta (strany sporu), ktoré sa netýkajú strán sporu s tým, že účet advokáta je iba platobným miestom určeným súdom, resp. zákonom. Argumentáciu žalovanej, že jej majetok sa nezväčšil, pretože zmluvnú odmenu za zastupovanie zaplatila svojmu právnenému zástupcovi, súd prvej inštancie neuznal a za podstatné považoval skutočnosť, či aj naďalej existuje titul na základe ktorého žalobca plnil žalovanej alebo či tento odpadol. V tejto súvislosti súd prvej inštancie dostatočne jasne ozrejmil, že najskôr rozsudkom Okresného súdu Humenné z 12. apríla 2012, č. k. 12 C 54/2011 - 79 bola žaloba žalobcu o vydanie a vypratanie nehnuteľnosti zamietnutá a zároveň bola žalobcovi uložená povinnosť zaplatiť žalovanej trovy konania 1.947,83 eur na účet právneho zástupcu. Uvedený rozsudok bol potvrdený rozsudkom Krajského súdu v Prešove sp. zn. 7 Co 80/2012 z 25. októbra 2012 a zároveň bola v tomto konaní žalovanej priznaná náhrada trov odvolacieho konania 79,58 eur. Z výpisov účtu žalobcu mal za nepochybné, že žalobca zaplatil žalovanej trovy konania v celkovej výške 2.027,41 eur, na ktoré bol zaviazaný vyššie citovanými rozsudkami na účet právneho zástupcu žalovanej. Zrekapituloval, že na základe žalobcom podanej ústavnej sťažnosti ústavný súd nálezom sp. zn. II. ÚS 155/2013 z 12. septembra 2013 vyslovil, že základné právo žalobcu na súdnu ochranu, právo na spravodlivé súdne konanie, základné právo na vlastníctvo rozsudkom Krajského súdu v Prešove sp. zn. 7 Co 80/2012 porušené bolo, zrušil tento rozsudok Krajského súdu a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Následne bol rozsudok Okresného súdu Humenné č. k. 12 C 54/2011-79 uznesením Krajského súdu v Prešove sp. zn. 7 Co 217/2013 z 19. decembra 2013 zrušený a vec bola vrátená súdu prvej inštancie na ďalšie konanie.

13.2. Odvolací súd sa v plnom rozsahu stotožnil s právnym názorom súdu prvej inštancie a ďalej, reflektujúc závery uznesenia najvyššieho súdu sp. zn. 5 M Cdo 9/2008 skonštatoval, že zaplatením náhrady trov konania na účet advokáta došlo k splneniu povinnosti zo strany povinného voči oprávnenému na zákonom (i rozhodnutiami súdov) stanovenom mieste plnenia. Ak dôvod tohto plnenia dodatočne odpadol (z dôvodu zrušenia rozhodnutia súdu), pasívne legitimovaným na vrátenie plnenia je účastník konania, nie jeho právny zástupca (advokát), na účet ktorého bola platba poukázaná. Ak by povinný dodatočne nesplnil svoju povinnosť nahradiť trovy konania na účet advokáta, advokát by nemohol podať návrh na nútený výkon rozhodnutia vo vlastnom mene, ale len ako zástupca účastníka, ak má splnomocnenie na podanie tohto návrhu. Obdobne poukázal aj na rozsudok najvyššieho súdu sp. zn. 4 Cdo 122/2003. Vychádzajúc z vyššie uvedených skutkových a právnych sylogizmov potom odvolací súd uzavrel, že neobstoí odvolacia námietka žalovanej o nenaplnení hmotnoprávnych podmienok vzniku bezdôvodného obohatenia na jej strane a nepriznal relevantnosť takému jej tvrdeniu, že zaplatením trov konania nedošlo k zvýšeniu jej majetku, nakoľko to bola iba úhrada odmeny patriacej jej právnemu zástupcovi.

14. So zreteľom na uvedené možno konštatovať, že odvolací súd pri hodnotení skutkových zistení a skutkových záverov neopomenul vziať do úvahy žiadnu z namietaných skutočností, či skutočností, ktoré v konaní vyšli najavo, a je zrejmé, ako a z akých dôvodov meritórne (rozsudkom) vo veci samej rozhodol. Odôvodnenie rozhodnutia odvolacieho súdu (ktoré treba v spojení s rozhodnutím súdu prvej inštancie chápať ako jeden vecný celok) spĺňa požiadavky zákonného ustanovenia § 393 CSP týkajúceho sa náležitostí odôvodnenia rozhodnutia odvolacieho súdu. Za procesnú vadu konania podľa ustanovenia § 420 písm. f/ CSP nemožno považovať to, že žalovaná sa s rozhodnutím odvolacieho súdu nestotožňuje a že odvolací súd neodôvodnil svoje rozhodnutie podľa jej predstáv. Samotná skutočnosť, že dovolateľka so skutkovými a právnymi závermi vyjadrenými v odôvodnení rozhodnutí súdov oboch nižších inštancií nesúhlasí a nestotožňuje sa s nimi, nemôže sama osebe viesť k založeniu prípustnosti dovolania podľa § 420 písm. f/ CSP, pretože do práva na spravodlivý proces nepatrí právo na to, aby bol účastník konania pred všeobecným súdom úspešný, teda aby sa všeobecný súd stotožnil s jeho právnymi názormi a predstavami, preberal a riadil sa ním predkladaným výkladom všeobecne záväzných predpisov, rozhodol v súlade s jeho vôľou a požiadavkami, ale ani právo vyjadrovať sa k spôsobu hodnotenia ním navrhnutých dôkazov súdom, prípadne dožadovať sa ním navrhnutého spôsobu hodnotenia vykonaných dôkazov (IV. ÚS 252/04, I. ÚS 50/04, I. ÚS 98/97, II. ÚS 3/97 a II. ÚS 251/03).

15. Dovolaťka vyvodzujúc prípustnosť dovolania z ustanovenia § 420 písm. f/ CSP namietala, že v dôsledku nesprávneho právneho posúdenia súdov nižších inštancií (o naplnenosti základných hmotnoprávnych predpokladov pre vznik bezdôvodného obohatenia) bolo porušené jej právo na spravodlivý proces.

15.1. Dovolaací súd úvodom poznamenáva, že pri posudzovaní splnenia požiadaviek na riadne odôvodnenie rozhodnutia, správnosť právnych záverov, ku ktorým súdy dospeli, nie je právne relevantná, lebo prípadne nesprávne právne posúdenie veci prípustnosť dovolania nezakladá. Ako vyplýva aj z judikatúry ústavného súdu, iba skutočnosť, že dovolateľ sa s právnym názorom všeobecného súdu nestotožňuje, nemôže viesť k záveru o zjavnej neodôvodnenosti alebo arbitrárnosti rozhodnutia odvolacieho súdu (napr. I. ÚS 188/06). Dovolaací súd v tomto kontexte ďalej uvádza, že prípustnosť dovolania podľa § 420 písm. f/ CSP nezakladá skutočnosť, že napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu (prípadne) spočíva na nesprávnych právnych záveroch, nakoľko nesprávne právne posúdenie veci nezakladá vadu zmätočnosti v zmysle § 420 písm. f/ CSP (porov. R 24/2017). Najvyšší súd už podľa predchádzajúcej úpravy dospel k záveru, že realizácia procesných oprávnení sa účastníkovi neznemožňuje právnym posúdením (viď R 54/2012 a 1 Cdo 62/2010, 2 Cdo 97/2010, 3 Cdo 53/2011, 4 Cdo 68/2011, 5 Cdo 44/2011, 6 Cdo 41/2011, 7 Cdo 26/2010 a 8 ECdo 170/2014). Skutočnosť, že dovolateľka má odlišný právny názor než konajúce súdy, bez ďalšieho nezakladá a nedokazuje ním tvrdenú vadu v zmysle § 420 písm. f/ CSP.

15.2. Pre prípad, že by sa dovolateľka predmetnou argumentáciou eventuálne domáhala dovolacieho prieskumu v zmysle § 421 ods. 1 CSP, dovolací súd poukazuje na ustanovenie § 432 ods. 2 CSP, ktoré uvádza spôsob, ako má dovolateľ dovolací dôvod podľa tohto ustanovenia vymedziť. Ustanovenie § 432 ods. 2 CSP je pritom vždy nutné vykladať v súvislosti s § 421 CSP zakladajúcim prípustnosť dovolania v prípade nesprávneho právneho posúdenia veci, čo znamená, že dovolateľ je povinný dovolací dôvod vymedziť nesprávnym právnym posúdením takej právnej otázky, od ktorej záviselo rozhodnutie odvolacieho súdu a zároveň pri ktorej riešení sa odvolací súd buď odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu, alebo ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená, alebo je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne. V preskúmvanej veci dovolateľka zastúpená kvalifikovaným právnym zástupcom (advokátom) nevymedzila predmetný dovolací dôvod (nesprávne právne posúdenie veci odvolacím súdom) spôsobom uvedeným v § 432 ods. 2 CSP v spojení s § 421 tohto právneho predpisu. Iba samotné polemizovanie dovolateľky s právnymi názormi odvolacieho súdu, prosté spochybňovanie správnosti jeho rozhodnutia alebo kritika toho, ako odvolací súd pristupoval k riešeniu právnej otázky, významovo nezodpovedajú kritériu uvedenému v § 421 ods. 1 CSP (porovnaj rozhodnutia najvyššieho súdu, sp. zn. 2 Cdo 203/2016, 3 Cdo 6/2017, 3 Cdo 67/2017, 4 Cdo 95/2017, 7 Cdo 140/2017). Na základe uvedeného dovolací súd uzatvára, že neboli splnené podmienky prípustnosti dovolania ani podľa § 421 ods. 1 CSP.

16. Dovolací súd na uvedenom základe dospel k záveru, že žalovaná neopodstatnene namieta nesprávny procesný postup súdov nižších inštancií, ktorý mal znemožniť uskutočňovanie jeho procesných práv v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 písm. f/ CSP). Prípustnosť dovolania z tohto ustanovenia nevyplyva. Dovolací súd preto dovolanie žalovanej odmietol podľa § 447 písm. c/ CSP ako dovolanie, ktoré smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému dovolanie nie je prípustné.

17. Rozhodnutie o nároku na náhradu trov dovolacieho konania najvyšší súd neodôvodňuje (§ 451 ods. 3 veta druhá CSP).

18. Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.